

Puls politic și economic

de Marcel Urs

O să încerc de data aceasta să mă ocup de câteva probleme legate de situația politică și cea economică din America în ziua de azi. Este doar o privire fugară a evenimentelor prin care trecem în această perioadă a anului.

Am să încep cu politica, un subiect foarte vast care ne preocupă pe toți, mai ales că anul acesta este un an electoral aici în America.

Săptămâna trecută, am fost puțin surprins să urmăresc canale de televiziune care au cel mai mult timp dedicat campaniei electorale, CNN, MSNBC și FOXNEWS cum părăsesc candidații. CNN este dedicat în mare parte candidaților democrați, în timp ce FoxNews este mai mult de partea republicanilor. Pentru cei care nu ați știut, CNN este un post de televiziune de stânga (democrat), iar FoxNews este mai mult înclinat spre dreapta (republican).

De fapt, nici nu am știut că jurnaliștii acestor posturi mass-media sunt "sponsorizați" să participe la evenimentele electorale ale candidaților, potrivit declarațiilor lui Mike Huckabee. Recent, acesta s-a hotărât să nu le mai plătescă jurnaliștilor biletele de avion, cazarea și masa, fiind nevoit să "strângă curea", adică să reducă cheltuielile, deoarece are nevoie de ultimul bănuț pentru a duce o campanie electorală eficientă în continuare. Așadar, dacă o să vedeți că un candidat apare mai mult pe post decât altul, înseamnă că o duce bine financiar.

Săptămâna trecută au avut loc alegeri prealabile în South Carolina în rândul republicanilor, unde John McCain a câștigat nominalizarea de aici, pe când în Nevada a câștigat Mitt Romney.

Din partea democraților, Hilary

Clinton a câștigat nominalizarea în Nevada.

Sistemul politic de aici, din Statele Unite, este puțin diferit decât în multe alte țări.

Există mai mulți candidați pentru postul de președinte, selectați din doar două partide politice majore: republicani și democrați. Reprezentații acestor partide din fiecare stat își aleg candidatul favorit, urmând ca mai târziu, candidatul cu cele mai multe voturi din partea candidaților, să fie numit de către partid la o conferință care o să aibă loc prin primăvară. Așadar, ambele partide vor avea câte o campanie multiplă a mai multor candidați, până în luna noiembrie, când o să fie ales doar un candidat care va concura la postul de președinte.

Republicanii sunt cunoscuți ca fiind mai conservatori. Ei sunt împotriva avorturilor, împotriva căsătoriilor dintre persoane de același sex, împotriva emigranților ilegali, împotriva majorării taxelor, sceptici în ce privește schimbarea climatică (încălzirea globală) etc. Pe când democrații se situează la polul opus al acestora. Există trei candidați de frunte, atât din partea republicanilor cât și din partea democraților. La data de 22 ianuarie, ei se clasau în sondajele de opinie pe plan național, potrivit Fox News, astfel: din partea republicanilor John McCain 28.7%, Mike Huckabee 18.8% și Mitt Romney cu 15.2%, iar din partea democraților Hillary Clinton 41.8%, Barack Obama 33.1% și John Edwards 12.6,.. Acum aș vrea să amintesc despre situația economică din Statele Unite.

Aceasta, la ora actuală, este destul de instabilă. Auzim peste tot despre colapsul economic din domeniul "subprime mortgage" (împrumuturi bancare pentru persoane care nu au o istorie a creditului chiar perfectă) și implicit din industria mobilă (proprietăților). Ei bine, nu sunt nici economist nici politician, dar mă interesează "tot ce mișcă-n țara asta ...".

Așadar ce se întâmplă în domeniul împrumuturilor bancare de aici? Iată ce înțeleg eu, ca nespecialist în domeniu: cu câțiva ani în urmă, piața ipotecară (piața de *realstate*, cum îi zicem noi românii de pe aici) a fost foarte "fierbinte". Prioritățile "zburau" de pe piață înainte de a fi "listate" (scoase la vânzare), iar foarte multe persoane au apucat să cumpere proprietăți cu bani împrumutați de la bancă, cu o rată foarte mică, în multe cazuri pentru 3 sau 5 ani, cu interes (dobândă) foarte mic. Ori, după această perioadă, interesul a început să crească și odată cu el crește și rata care, de foarte multe ori, este mult mai mare decât rata inițială. Iar proprietarul casei, nemaiputând face față sumei mari, trebuie să dea faliment.

Mulți au mizat pe faptul că piața imobiliară o să crească foarte mult în continuare, iar când se vor apropia de termenul în care rata va începe să crească, vor vinde casa și vor cumpăra alta, sau vor "refinanța" actuala sumă cu care sunt datori la bancă.

Refinanțarea, aici, este un proces de "împrumutare din nou" cu o nouă dobândă și pentru o perioadă diferită. De exemplu, o sumă de \$200,000 cu o dobândă de 7% și rata de \$1, 330.60 pe

lună, pentru o perioadă de 30 de ani, este refinanțată tot la o sumă de 200,000 dar cu un procent de 6%, tot pe 30 de ani, însă rata se schimbă la \$1,199.10 pe lună. Deci, o diferență de \$131. Iar procesul o ia de la început, 30 de ani de la data semnării actelor.

În ultima perioadă, sau ultimul an, lucrurile au luat o întorsătură așteptată, zic eu: valoarea proprietăților a început să scadă și mulți proprietari s-au trezit cu datorii la bancă mult mai mari decât valoarea proprietății.

Guvernul american, împreună cu președintele George Bush, a început demersuri pentru a redresa această situația economică. Astfel, domnul Bush a propus un pachet de urgență pentru stimularea economiei. Pachetul nu este finalizat încă, însă potrivit opiniilor specialiștilor din domeniu, pachetul s-ar putea să includă suma de 800 de dolari din taxele plătite, pentru o persoană singură, sau 1600 pentru un cuplu căsătorit. Aceasta ar însemna o infuzie de capital de aproape 145 de miliarde de dolari sau în jur de 1% din GDP (Gross Domestic Product, un indicator economic folosit pentru a lua pulsul economiei unei țări).

Evenimentele politice și economice prin care trecem astăzi, sunt foarte schimbătoare. Dinamica lor ne afectează viitorul nostru și al copiilor noștri. Suntem tentați să ne facem planuri, luând în considerare ceea ce se întâmplă în jurul nostru, din punct de vedere politic și economic. Este bine să ne oprim puțin din alergarea noastră, să băgăm bine de seamă la ceea ce se întâmplă în jurul nostru.

***